

De Boegspriet

EXTRA

Het leven van een zeeverkenner
in schuilkelders en op een smokkelschip

Dago Hendrikson

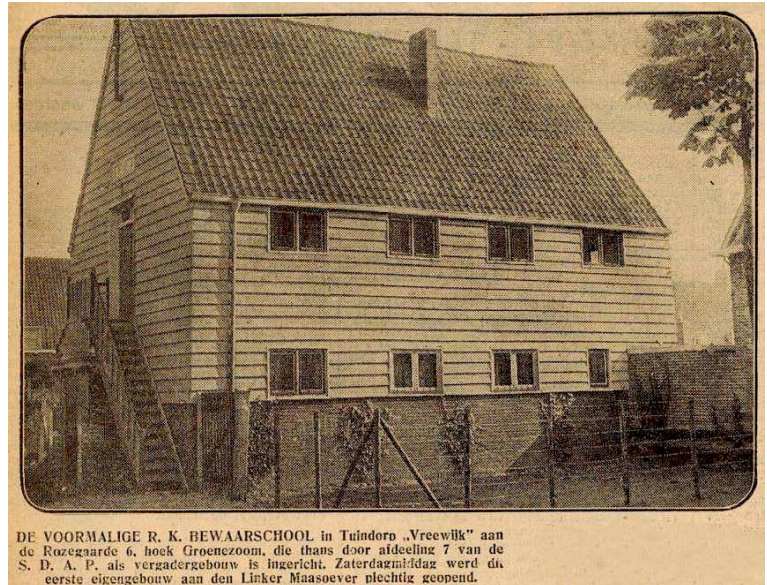
Hoogland, februari 2024

Fridtjof Nansen groep FN12

Gravend in mijn herinneringen en wat er nog meer heb gevonden over de Fridtjof Nansengroep. Al schrijvend ontdek je steeds meer van wat je nog (niet) weet. Je zoekt in oude kranten en vindt veel over je verleden en de historie van de Fridtjof Nansengroep en over de geschiedenis van schuilkelders en een smokkelschip. En dan vind je een foto van een 35-jarig bestaan van de groep met jouw naam erop (foto 10, blz, 7).

Ook vind je dan meer, bijvoorbeeld de plaatsen waar de groep gehuisvest is geweest:

1932	Rozegaarde 6, Vreewijk ¹
1934	Verenigingsgebouw ijsclub 'Het Zuiden', Charloisse Lagedijk hoek Dordtsche Straatweg ²
Voor 1955	Schuilkelders Zuider Ziekenhuis, Groene Hilledijk/Valkeniersweide ³
1955	Driemastschoener De Fram, Spoorweghaven en Gymlokaal Oranjeboomstraat

Figuur 1. Rozegaarde 6

Figuur 2. De Rendierhoeve (1956)

Welpen (van 17 november 1953 tot 1957)

Mijn eerste kennismaking met de Fridtjof Nansengroep zal zijn geweest rond 17 november 1953. Dat blijkt uit de datum achterop de herinneringsfoto van het 35-jarig jubileum. Lid geworden van de welpen was het verblijf toen in de schuilkelders (bunkers) op de Valkeniersweide totdat we daar natte voeten kregen. Vervolgens is de troep welpen naar het gymlokaal aan de Oranjeboomstraat⁴ gegaan. Ik behoorde tot het rode nest. Als ik mij goed herinner zijn de welpen na mijn tijd als welp, ook nog even af en toe gehuisvest geweest op de schoener.

¹ Het clubhuis Rozegaarde 6 werd op donderdag 24 november 1932 officieel geopend en was in ieder geval al vanaf 14 oktober dat jaar al in gebruik.

² Ijsclub "het Zuiden" is opgericht in augustus 1928. In 1929 wordt de baan van 2 ha voor het eerst opengesteld. In 1936 worden er plannen gemaakt om op dit terrein 800 woningen te bouwen, die er ook komen (De Vaan). In 1937 huurt de vereniging een terrein van 0,25 ha nabij de Charloisse Lagedijk voor drie jaar. In 1942 wordt aan de vereniging een terrein verhuurd nabij de Charloisse Lagedijk ten oosten van de Zuider Begraafplaats ter grootte van 1.4.70 ha voor 5 jaar. Dit is dan ten zuiden van de Charloisse Lagedijk. Daarna wordt in de pers niets meer over de ijsclub vermeld.

³ In verband met het kleiner worden van het bouwplan voor het Zuider Ziekenhuis werden in 1939-1942 de fundamenteën voor de uitbreiding ingericht als schuilkelders voor burgers. In 1959 zijn de schuilkelders gesloopt in verband met de bouw van het dr. Daniel den Hoed ziekenhuis. De padvindsters hadden deze kelders al in 1955 verlaten.

⁴ Locatie ongeveer x=94740, y=435500

In totaal heb ik denk ik drie kampen meegemaakt. Deze waren (in willekeurige volgorde) in Bilthoven (clubhuis van een scoutinggroep), een boerderij in Rockanje tegen de duinen aan en De Rendierhoeve in een voormalig klooster in Sint-Ouderode (1956).

Soms was er welpenbijeenkomst samen met andere welpengroepen op bijvoorbeeld het Eiland Van Brienenoord met spannende spellen.

Ieder jaar werden Palmpasen-stokken gemaakt en met Palmpasen na een optocht uitgedeeld aan zieken. Met sinterklaas mochten wij opdraven om onder andere de manshoge kartonnen speculaaspoppen en andere afbeeldingen van snoepgoed mee te dragen in de stoet van Sint Nicolaas.

De welpen stonden onder leiding van een akela. De onze woonde aan de Hovendaal en werkte bij het hoofdkwartier Rotterdam aan de Heemraadsingel.

Alles bij elkaar was het een leuke en leerzame tijd waarop ik met genoegen terugkijk.

Zeeverkenners en loodsenstam (1957 tot 1963)

Als beginnend zeeverkenner kwam ik terecht bij de ijsvogels, later ben ik als kwartiermeester overgestapt naar de bevers en ben daar ook bootsman geworden.

Op Koninginnedag 30 april speelde groep 12 een belangrijke rol bij de ceremonies rond het vlag hijsen en bij de Oranjespelen op de Valkeniersweide. De hele dag waren één of meer leden van de groep wel aanwezig.

In 1957 bestond de vloot uit drie (of vier?) 16² BM-zeilboten: vlaggenschip 'Baden Powell' met huif en een Seagull buitenboordmotor, de 'Zeearend' en de 'Zeevalk' en vier jeugdklasseboten of pluizen. Later is er voor een korte tijd de houten zee reddingssloep 'Zeewolf' aan de vloot toegevoegd. Na de aanschaf van de eerste Beenhakker lieldet de 'Zeemeeuw'⁵ (nr. 107) in 1959, werden geleidelijk de jeugdklasseboten en ook de BM's, afgestoten. Zelf heb ik het niet meer meegemaakt dat de 'Baden Powell' werd verkocht. Opvallend is dat de lieldetten in hun inmiddels 60-jarig bestaan nog steeds dezelfde frisse kleuren rood, wit en blauw hebben. Daar is blijkbaar nooit iets aan veranderd.

Figuur 3. Ouderdag aan boord van de Schoener (1959)

Op woensdagavonden kwamen jonge verkenners samen bij Adrie de Graaf thuis in de Zeisstraat om van hem de kennis en ook vaardigheden op te doen voor het behalen van insignes, zoals knopen leggen en de theorie voor bootleiderscertificaten. In de winter werd op woensdagavonden en ook in de weekenden geklust aan de zeilboten. In het weekend werd dan ook wel op schoener geslapen in de kajuit. Best spannend. Uiteraard moest je voor je eigen eten zorgen.

Zomers werd er niet gewerkt, maar in het weekend naar hartenlust gevaren op het Brielsche Meer. In Nieuwesluis had de groep onderdak gevonden bij de Abel Tasmangroep, groep 24 op hun wachtschip de Rambonnet. Als groep vertrokken we dan op zaterdagmiddag met zijn allen achter een bromfiets aan in hoog tempo van Rotterdam naar Nieuwesluis om zondagmiddag moe en uitgeput naar huis te gaan. Bij goed

⁵ Voor de aanschaf van de lieldetten was een stichting opgericht. Mijn moeder was één van de leden van die stichting.

Figuur 4. Pinksterkamp 1958

zeilweer kon je makkelijk op één dag op het meer heel goed van Nieuwesluis naar Oostvoorne varen en terug in lekker ruim water.

In een van deze weekenden was de Rambonnet op het meer voor anker gegaan. Onverwacht kwam een dreigende zwarte lucht opzetten en werden we overvallen door een zware zomerstorm. Een van de boten was losgeslagen en een andere had het moederschip niet op tijd kunnen bereiken. De volgende dag zijn we met zijn allen op zoek gegaan naar weggewaaide spullen zoals een fokuithouder, een bootsmanshaak en vlonders. Sommige spullen hebben we wel teruggevonden maar niet alles.

Figuur 5. Nelly en Dago Hendrikson

Voordat de Brielsche Maas als zomerse speelvijver werd gebruikt en (ver) voor mijn tijd bij de Fridtjof Nansengroep, was het Waaltje bij Rijsoord de aangewezen plek om te zeilen met jeugdklassen (of pluizen) en (zeil)kano's.

Later, ik denk vanaf 1958, zeilden wij op de Binnen Maas met als residentie dorps huis de Hoogt (nu Hotel-Restaurant De Hoogt) in Maasdam. Of was het andersom, mijn geheugen laat mij hier in de steek.

In 1958 werd een Pinksterkamp georganiseerd met alle zeeverkennergroepen uit de regio. Wat geweldig om wedstrijden te hebben met deze verkenner. Als ik het goed heb kwamen wij, de bevers, bij de zeilwedstrijden als beste uit de strijd. Minder leuk was dat de kookpotten te dicht bij mijn eigen tent stonden. Op een gegeven moment vatte de tent dan ook vlam. De brand was wel snel geblust, maar de tent was niet meer te repareren. Gelukkig vergoede de verzekering de schade.

Namen uit die tijd die ik mij nog kan herinneren zijn: (Klaas Aart) Koster⁶ (schipper ofwel de Ouwe), Adrie de Graaf⁷ (schipper), Arie Groen (stuurman), Henny van Zanten (stuurman) en verder Ben en

⁶ Klaas Aart Koster is geboren in Rotterdam op 11 juni 1906 als de jongste in een gezin met acht kinderen. Hij is overleden na 19-10-1977. Waarschijnlijk was hij een van de oprichters van de Fridtjof Nansengroep en wordt bij de opening van het groepshoofdkwartier op 24 november 1932 al genoemd als oubaas / verkennerleider. Hij was ongehuwd en woonde omstreeks 1960 samen met zijn een van zijn drie zussen op de Groene Hilledijk 410A. Naast hem woonde Arie en Theo Groen op nr. 412. Zij woonden recht tegenover de schuielders. In 1942 werd Koster tot secretaris gekozen van ijsclub "het Zuiden", waar de groep toen ook zijn onderdak had.

Klaas is werkzaam geweest bij Pakhuismeesteren (een onderdeel van het huidige Pakhoed) waar hij onder andere voorzitter van de personeelsvereniging was (1958, 1959). Bij dit bedrijf is ook mijn vader werkzaam geweest.

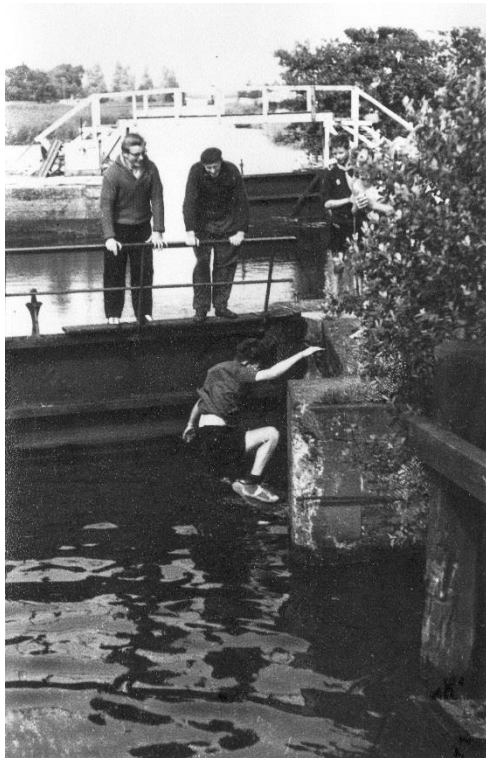
⁷ Adrie de Graaf woonde in zijn jonge jaren in de Zeisstraat. Hij werkte bij de Rotterdamse Loyd. Zijn zus Corrie is akela geweest bij de welpen (na mijn tijd) en getrouwd met (stuurman) Henny van Zanten.

Frits Hooij(berg?), Joop en Cis Sloof, Harry en Gerrie van den Boom, Tako Mesdag, Piet Germeraad, Frans Demand en mijn neef Wim van Rij.

Frans Demand is een triest geval. Hij was niet alleen lid van de Fridtjof Nansen groep, maar ook bemanningslid op de coaster die tussen de Fram en de wal lag. Frans is bij het van boord gaan van de coaster 's avonds om ongeveer 11 uur in het donker waarschijnlijk uitgegleden en tussen wal en schip gevallen en vervolgens verdronken. Tussen een haag van de verkenners langs de oprijlaan van de Zuider Begraafplaats hebben wij hem naar zijn laatste rustplaats begeleid.⁸

Figuur 6. Overlijdensadvertentie Frans Demand (www.delpher.nl)

Figuur 7. Een gedwongen verfrissend bad (1961)

Zomerkampen

Voor de zomerkampen werd door de Ouwe het binnenvaartschip Sophia geregeld. De schipper en zijn vrouw hadden dan twee weken vakantie en brachten ons naar Friesland en terug. Op zaterdagmorgen werden de boten in en op de Sophia laden, 's middags scheepten de groepsleden in met hun plunjebalen en broodzakken. Na een nachtje doorvaren over Lek, Amsterdams Rijnkanaal, door de Oranjesluizen en over het IJsselmeer laden we in Lemmer of Stavoren uit. En dan heerlijk op zeilkracht in een dag naar Eernewoude.

Ieder jaar met de Sophia naar Eernewoude, een heerlijke Kromhout stamp-motor met zo'n lekker stamp-stamp geluid waar je moeilijk van kunt slapen. Na de onverwachte plotselinge wisseling van leiding omstreeks 1959 was het even moeilijk om de Sophia weer te regelen voor het jaarlijkse zomerkamp, maar dat is toch gelukt.

Bij een van die vakanties hebben we een paar dagen in Amsterdam gelegen bij de werf van Kromhout voor motoronderhoud.

Vaste prik was ieder jaar het nachtspel. 's Avonds werd dit ingeleid met de vertelling van een of ander gruwelijk verhaal over bijvoorbeeld Gruttte Pier. Vervolgens werden wij dan midden in de nacht ruw in onze slaap gestoord en met een paar boten in het pikke donker naar een onherbergzame plek

gebracht ergens in de Prinsenhof of 'De Alde Faenen' om een en ander te onderzoeken.

Ook iets wat regelmatig voorkwam, was een bezoekje aan de zeilmaker in Grouw. Een leuk tochtje vanuit Eernewoude door Friese vaarten en sloten, wat steevast eindigde op een terrasje in Grouw.

Een keer zijn wij samen met de Abel Tasmangroep, groep 24 en hun wachtschip Rambonnet op zomerkamp gegaan. Omdat de Rambonnet wat motorpech kreeg, werd er die keer er voor gekozen om op de terugweg binnendoor te varen via Blokzijl en het Zwartewater. Vervolgens hebben wij in Zwolle overnacht en zijn de volgende dag verder gevaren over IJssel, Rijn en Lek naar de Spoorweghaven in Rotterdam.

Figuur 8. Zeehondjes op de Oldehove aan de Bonkevaart in Leeuwarden

⁸ Wat ik toen niet wist, maar nu wel is dat Frans een neefje was van 'de Ouwe' Koster.

Zwervend door Friesland kom je nog weleens wat tegen. Die ene keer dat het stormde op het Heegermeer zal ik dan ook nooit vergeten. Vol tuig zeilend van Stavoren naar Heeg voor de wind met de reddingsloep Zeewolf, waar alle andere boten alleen de fok konden gebruiken. Of met de Zeehonden door de Leeuwardense grachten varen om te ontdekken dat dat zelfs met een lelievlet bijna niet mogelijke is, zo ondiep. Ik kan me herinneren dat ik van een van deze fantastische vakanties een verlag in Viking stijl heb gemaakt voor de Boegspriet.

Figuur 9. Nieuwjaarsinstuif 3 januari 1960

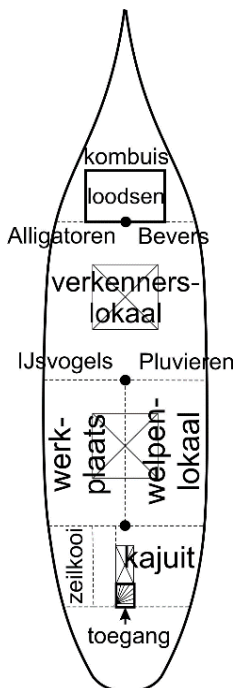

De Fram

Van smokkelschoener tot drijvend groepsschip

Eind 1954 kreeg de groep de beschikking over de driemast Portugese schoener 'Rainha Santa Isabel', een smokkelschip dat tot verbeelding spreekt. En nog meer als je zijn geschiedenis leest. Deze schoener is door de groepsleden zelf opgeknapt (zie de krantenartikelen op blz. 8 en 9) en voor eigen gebruik geschikt gemaakt. Zowel verkenner, welpen, loodsen als staf hadden hier een eigen ruimte. Ook was het de winterberging voor de zeilvloot (zie ook foto 3 op blz. 3). Zeilboten lagen dan zowel boven- als onderdeks en werd er onderhoud gepleegd. Dat de groep trots was op haar Fram blijkt wel uit de ouderdagen en instuiven die er zijn geweest.

Tijdens de energiemaniëfestatie E55 lag het tot 'Fram' omgedoopte schip te pronken aan de Parkkade. Na de manifestatie is de Fram weer afgemeerd in de Spoorweghaven. Aanvankelijk aan de makkelijk te bereiken noordoostoever maar al gauw verhuisde hij naar de zuidwestoever, naast het rangeerterrein van de NS. Hier hadden we vaak gezelschap van een coaster die dan tussen de wal en de Fram lag⁹. Om het schip te bereiken moesten we onze fietsen stallen bij Chabot IJzerhandel aan de de 2^e Rosestraat en dan een drie honderd meter lopen over een smal pad van een halve meter tussen gerangeerde treinwagons en de kademuur, of over de kademuur. Niet altijd even prettig. De Fram was niet het ideale groepshuis. Stromend water en voor zover ik mij kan herinneren ook een wc ontbraken. Tegenwoordig zou één enkele smalle toegang voor zoveel mensen als onveilig zijn aangemerkt.

⁹ In het inmiddels gedempte deel van de Spoorweghaven, x=94275 y=435435

Figuur 10. Oorkonde bij gelegenheid van het 35-jarig bestaan van de groep met de vlag aan de vlaggenmast van de Sophia.

De Fridtjof Nansengroep in de publiciteit

Bij een vereniging die al bijna 100 jaar bestaat is er van alles gebeurd dat de publiciteit heeft gehaald waar ook historische feiten tussen zitten. Delpher (www.delpher.nl) is dan een ideale plek om dit allemaal weer terug te halen. Op de volgende pagina's heb ik geprobeerd om al deze publicaties te verzamelen.

In de 30-er jaren van de 20^e eeuw was het sociaal medium de dagelijkse krant. Niet verwonderlijk eigenlijk dat gedurende een aantal jaren de berichtgeving naar de clubleden via de kranten liep. Een bijkomend voordeel is dat wij nu inzage hebben van wat de groepsleden toen deden.

Bijzonder vond ik het om hier de geschiedenis van de club en haar activiteiten te vinden, maar ook een stukje van de geschiedenis van de 'Rainhna Santa Isabel' en de gevonden contrabanden.

„Rainha Santa Isabel”

U heeft het begin December gelezen: de zeeverken- ners van het district Rotterdam der Nederlandse Padvind- ers hebben een kostelijke driemast-schoener in hun bezit ge- kregen, de Stella Duce, die bijna acht jaren geleden in Rotterdam arriveerde als het echte smokkelschip Rainha Santa Isabel. Twee vrachtauto's vol Amerikaanse sigaret- ten bevatte het schip, waarvan nog steeds de eigenlijke eigenaars (Portugezen) onbekend zijn. Het schip heeft jaren liggen verkommeren in de Spoorweghaven; ook de laatste eigenaars die ermee naar Nieuw Guinea wilden, konden er niets mee beginnen. Maar de „Stichting ter be- vordering van de padvindsbeweging te Rotterdam” weet er best raad mee. De „Rainha Santa Isabel” gaat een glo- rieuze toekomst tegemoet, niet alleen als cursus- en oplei- dingschip, maar vooral als groepsschip van een Rotter- damse zeeverkennergroep, waarvan de leden al druk bezig zijn aan boord van de fiere schoener:

ZESTIG JONGENS WERKEN HARD OP HUNECHTE SMOKKELSCHUIT

SCHIPPER KOSTER
... 37 jaar padvinder....

Iedere Zaterdagmiddag tussen drie en zeven zijn ze op hun schip te vinden, en ook dikwijls op Zondagen en op doordeweekse avonden, de zestig zeeverkenners van de Fridtjof Nansengroep. Ze schuren en timmeren en verven en zetten ruitjes in en schrobben en... O, ze werken zo hard, onder leiding van schipper K. A. Koster en zijn zeven mede-leiders, want ze willen en ze zullen zich dat echte smokkelschip waardig tonen.

Officieel is de schoe- ner thans naamloos, maar op de 25e April zal zij met een plech- tigheid in gebruik wor- den genomen en tevens opnieuw worden ge- doopt. Wat vervelend ziet de vroegere Rainha Santa Isabel er thans nog wel uit, maar het is al een heel verschil met eerst, toen praktisch niemand naar de Portu- gese schoener omkeek. Ondanks al het harde werken van de zeever- kenners zal zij bij de overdracht in April — op Sint Joris Dag — lang niet klaar zijn. „Dat wordt heus pas t eind van t jaar,” zegt schipper Koster. En is de schoener dan zee- klaar? At, was dat maar waar.... Zee- klaar maken kost zeker een f 25.000,—, en we zien al op tegen de paar duizend gulden die het schip de groep jaarlijks aan onder- houd en aan assurantie kost,” zegt de schipper. En al was de schoener zeeklaar: de jongens moeten eerst terdege vertrouwd met haar raken.

VIERHONDERD ton meet de driemaster ongeveer, ze is 43 me- ter lang en een kleine tien meter breed. Hoe

Zo krulp je tevoor- schijn uit het vooronder van de voormalige Rai- nha Santa Isabel, uit dat hokje waar nog steeds achttien korte kooien zijn, die omhoog kan- nen dienen als jongens- slaapplaatsen. De stuur- man, assistent-leider, doet het klimmen even voor.

ze er ook nog mag uit- zien, t is een best schip, pas in 1920 ge- bouwd in Portugal. Als je op de boegspriet staat zie je het dek eerst hellen en dan stij- gen: een mooie vloeiende lijn heeft de schoe- ner. De masten zijn in goede staat, evenals het staalraam: voor dat laatste zorgden de laat- ste eigenaars. Alleen de touwbezetting zal moe- ten worden vernieuwd. Jaren stilliggen in weer en wind hebben hun sporen wel achter ge- laten. Een hulpmotor, zoals eerst, heeft het schip niet meer, die is geloopt; maar wel is er nog een winchje aan- wezig, dat echter nog niet is geprobeerd. Over proberen gesproken: die zestig jongens mo- gen niet zo-maar alles aan boord beproeven. De leiding gaat de ver- ligheid na, pas dan kun- nen de jongens hun gang gaan, en dan al- tijd onder toezicht.

AAN dek is eigenlijk geheel geen onder- komen, op de kleine kombuis na, die nu voor hete thee zorgt. De ruimte onderdeks is echter overloedig. De machinekamer bestaat niet meer. Die is op- gedeeld. Er zijn nu een kajuit (voor de leiders), twee gelijke ruimten midships en één wat naar voren (alle drie bestemd om een groep verkenners te herber- gen), en dan het voor- onder, in zijn oorspron- kelijke staat, met ach- tien kooien. Ook de hutten van de officieren

zijn nog intact. De drie middelste ruimten kun- nen door het wegnemen van schotten tot een grote drijvende zaal worden gemaakt. On- der een groot deel van die zaal is een holte tot op de bodem van de romp, anderhalve meter diep. Een ideale berg- ruimte...

De winterbergplaats van de vloot van de Fridtjof Nansengroep, dat is de bestemming van die holte! De groep (die al 28 jaar bestaat) bezit 23 vaartuigen, van restienkwaads jach- ten tot en met kano's. 's Zomers placht men met die vloot, en met een afgehuurd motor- schip als moederschip, naar Friesland te gaan, naar de meren.

De holte heeft schip- per Koster kunnen uit- sparen door de vloer van de onderdeks ruimten omhoog te brengen, en daarmee wist hij tegelijk die ruimten veel breder te maken; de scheepswand loopt immers niet lood- recht naar beneden, maar schuin! In het vooronder heeft schip- per Koster begin De- cember, toen hij en zijn jongens voor de eerste maal voet aan boord zetten, een stel stevige visnetten gevonden. Hij is van plan daarvan hangmatten te maken. Ruimte om die lucht- ige slaapplaatsen op te hangen is er genoeg onderdeks.

Overal zijn de jon- gens van de Fridtjof Nansengroep bezig. Langs de verchansing zijn twintig knapen ou- de verlagen aan het wegkrabben, anderen zijn bezig met lijnolie, een paar knapen rullen hun tijd met het vast- zetten van ruitjes met stopverf — de luik- hoefden zijn namelijk veranderd in bovenlich- ten, en in het dek zijn hier en daar kleine lichtinvalven aange- bracht. Er wordt ge- schilderd en getimmerd en onderwijl houdt een zeeverkenner aan dek de wacht, op de gezette tijden worden door hem „de glazen geslagen” op de grote groepsbel, die aan de giek is opge- hangen. Een tweede wacht staat op de ka van de Spoorweghaven, onderaan de valreep, en hij helpt galant een „stofzuiger”, een land- rot, die op bezoek komt.

De zestig jongens to- nen dat ze de voorma- lige Rainha Santa Isa- bel waard zijn, en ze tonen bovendien dat ze niet voor niets hun groep hebben genoemd naar de Noor Fridtjof Nansen, de vermaarde Poolreiziger... Zestig jongens op een echte smokkelschuit, een ech- te, degelijke driemast- schoener... gelukkig dat ze zijn!

Bij de foto's:

Aan het einde van de Spoor- weghaven ligt tussen allerlei ander boten de driemast-schoe- ner Stella Duce, voorheen Rainha Santa Isabel, geheten. Rustig heeft het schip er jaren liggen verpaan, nu is er weer leven aan boord: de Rotter- damse zeeverkenners hebben de schoener in bezit genomen. (Boven). Bij een van de drie masten staat een klein bouwsel, het enige dekhuys: het dient als kombuis. Tijdens het har- de werken aan boord van de schoener wordt een kroes thee door de jongens erg op prijs gesteld. (Beneden).

Figuur 11. Het Rotterdamsch Parool, 17 februari 1955

Wat eraan voorafging:

EEN SMOKKELSCHIP liep de haven binnen

Toen op 20 Januari twee ambtenaren van de C.C.D. op de Wasse-naarseweg bij Den Haag een grote vrachtauto aanhielden, konden zij niet vermoeden, dat zij hierdoor het spoor hadden ontdekt naar een smokkelschip, dat in de Rotterdamse haven was binnengelopen.

De vrachtauto vervoerde 1.225.000 stuks sigaretten, hetgeen echter slechts een deel was van de smokkel-affaire.

Een dag tevoren was de Portugese schoener Rainha Santa Isabel te Rotterdam aangekomen. Het schip moest van een nieuwe motor worden voorzien, waarvoor zekere Bierman, die in Portugal had ver-toefd, zou zorgen. De betaling zou geschieden in goederen, die clandestien zouden worden ingevoerd, en zo bevonden zich aan boord 130 kisten elk met 12 flessen cognac; 40 kisten met 12 flessen port; 60 paar schoenen; 9 pakken manufacturen; 14 dekens, hoeveelheden overhemden, onderkleding enz., be-nevens 1½ à 2 miljoen stuks sigaretten.

Tijdens de nachtelijke vaart naar Dordrecht, was een motorboot langszij de schoener gekomen, die de smokkelwaar overnam en naar Den Haag vervoerde. De goederen werden eerst opgeslagen in een garage van de expediteur H.M.K. aan de Statenlaan. De dranken werden aan drie bekende restaurants te Scheveningen en Den Haag geleverd. Het liep niet erg vlot met de afwikkeling der sigarettenzaak, en daardoor kwam de politie op het spoor, en deed een inval in de garage. Als gevolg hiervan werd daar-op snel de voorraad vervoerd naar

Wassenaar waar zij in de fabriek van G. F. K. W. zou worden opgeslagen. Tijdens die rit gebeurde de ontmoeting met de controle-ambtenaren. Twaalf verdachten kwamen voor de Haagse politierechter; vier van hen, de hoofddaders, zijn ge-detineerd.

Het was de winkelier in tabaks-artikelen L. N. A. M. V. uit Den Haag, die voor 100.000 sigaretten een koper had gevonden. Hij werd tot zes maanden gevangenisstraf veroordeeld.

De directeur A. A. S. uit Den Haag had de eerste relaties met Bierman gehad, en was ook aan boord van het zeeschip geweest tijdens het overladen. Genoemde Bierman, die als een internationale oplichter werd gekenmerkt, is voortvluchtig en vertoefte vermoedelijk in Zwitserland.

S. werd een jaar gevangenisstraf met aftrek van preventief en waarvan vier maanden voorwaardelijk, opgelegd.

Een zware straf kreeg de expediteur K., die behalve een jaar gevangenisstraf met aftrek van preventief, ook zijn motorboot en de vrachtauto verbeurd hoorde verklaren, terwijl bij niet-uitlevering, totaal f 28.000 moet worden betaald.

W., die ontkende te hebben geweten, dat zich sigaretten in de kisten bevonden, werd tot zes maanden gevangenisstraf met aftrek veroordeeld. In alle gevallen werden de inbeslag genomen goederen verbeurd verklaard. De overige acht verdachten, die meest sigaretten hadden helpen verhandelen, kregen lichtere gevangenisstraffen.

Figuur 12 Bredasche Courant, 30 mei 1947

Zeeverkenners kopen berucht Portugees smokkelschip

Rainha Santa Isabel wordt opleidingsvaartuig

De zeeverkenners van Rotterdam en omgeving hebben gisteren door aankoop de driemaster „Stella Duce” die eens het beruchte Portugese smokkelschip „Rainha Santa Isabel” was, in hun bezit gekregen. De aanwinst gaat dienen als cursus- en opleidingsschip.

Ambtenaren van de CCD deden begin 1947 een goede vangst. Op de grens van Den Haag en Wassenaar hielden zij twee vrachtauto's aan, volgeladen met gesmokkelde sigaretten: Amerikaanse. Na een uitgebreid onderzoek ontdekte men dat de sigaretten waren aangevoerd met de Portugese schoener „Rainha Santa Isabel” die in een Rotterdamse haven lag. Het schip werd aan de ketting gelegd en later verkocht. Wie de eigenaar indertijd was is nog steeds niet opgelost. In juni 1951 maakten de nieuwe eigenaren, die de driemastschoener inmiddels hadden omgedoopt in „Stella Duce”, bekend dat zij het gekaapte schip in de vaart te brengen als een kleine drijvende jaarbeurs.

Daar is niets van gekomen: vervolgens lag het schip weer jaren lang in alle stilte in de Rotterdamse haven.

De Stichting ter Bevordering van de Padvindsbeweging te Rotterdam heeft nu dank zij een gift van bevriende zijde de Rainha Santa Isabel kunnen kopen. Gisteren is de koopacte getekend. Ongeveer 750 zeeverkenners zijn er thans in het Rotterdamse district en voor hen is het schip van zeer veel waarde, ook al omdat van najaar tot voorjaar een zeeverkennersgroep de schoener zal gebruiken als drijvend groepshuis.

Clubhuizen nood

Dat is een uitkomst in deze tijd van clubhuizen nood. Het aantal geschikte terreinen voor de padvindsters wordt steeds kleiner en op de weinige terreintjes moeten diverse groepen samenhuizen, voor deze jeugdorganisatie een weinig ideale omstandigheid. Elders gebruikt een groep van 175 jongens reeds enkele jaren 'n ondergrondse schuilkeider, „waarin wel het grondwater maar niet het daglicht doordringt”.

Van najaar tot voorjaar zal de schoener die nu in de spoorweghaven ligt en zal worden omgedoopt, tevens dienen als cursusschip. De jongens kunnen dan vertrouwd raken met de

nis genoemd naar het landgoed van de stichter der padvindsbeweging, Lord Baden Powell of Gilwell, op volgen.

De hierboven genoemde clubhuizen nood maakt ook dat de jongens zich automatisch naar het water keren, dat overigens toch al op hen als jonge Rotterdammers grote aantrekking heeft.

In deze tijd van groeiende zeeverkennerij komt de aankoop van de Portugese smokkelschoener zeer gelegen.

oude zeilvaartgebruiken en -romantiek. 's Zomers kiest het schip ligplaats op groot vaarwater en daar zal het voor de zeeverkenners uit het hele land beschikbaar zijn als kampwachtschip. Leiders en oudere zeeverkenners zullen er voortaan de Gilwell-cursus, de bij oudere scholing in leiderschap en nautische ken-

Figuur 13. Het Rotterdamsche Parool, 10 december 1954

Padvindereuitvoering.
De Fridtjof Nansen Groep (Twaalfde Rotterdamse) van de Vereeniging „De Nederlandsche Padvindere” heeft Zaterdag haar derde groote uitvoering gegeven in de aula van de H.B.S. Afrikaanderplein.

De heer Koster, Verkenner-leider van de groep opende met een kort woord den avond. Al spoedig daarna traden de welpen voor het voetlicht, die zeer verdienstelijk een welpen-tooneelspel opvoerden. Duidelijk kwam bij dit spel naar voren, dat alle spelletjes en oefeningetjes door de jongens worden gedaan, om hen te trainen voor grootere dingen, namelijk om van hen mannen van karakter te maken. Hierop volgde een vlot uitgevoerde echt Hollandsche dans, de Matrozendans, die zeer veel bijval oogstte.

Daarna werd „De Tooverdrank der Jeugd” opgevoerd. Dr. Faust, die zich in zijn laboratorium 30 jaar lang opgesloten heeft krijgt van Mephisto een teug van den Tooverdrank, maar neemt ongemerkt twee teugen, waardoor hij inplaats van 30 jaar een jongen van 15 jaar wordt. Als 15-jarige jongen komt hij in aanraking met de Padvindere en bemerkt daarbij, dat men als Padvinder de jeugd behoudt. Bijgestaan door Peter Pan weet hij het door. Mephisto afgeperste contract te be-machtigen, waardoor hij in de gelegenheid wordt gesteld jong te blijven. Klok slag 12 uur wordt hij als verkenner geen stalleerd en nu is zijn jeugd verzekerd. In het eerste bedrijf speelde dr. Faust natuurgetrouw zijn rol; Mephisto was doorlopend een echte afgezant van den duivel. Peter Pan, de personificatie der eeuwige jeugd, leverde vlot spel, terwijl de moeilijkke rol van John Furst (de verjongde dr. Faust) tot in de puntjes werd verzorgd. Opvallend was het snelle tempo waarmee tooneelverwisselingen plaats vonden, terwyl ook de rollen, ook de kleinste vlot werden vertolkt.

De leiders en leden van de Fridtjof Nansen-groep kunnen met voldoening op den succesvollen avond terugzien.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 11 april 1932

De Nederlandsche Padvindere „Fridtjof Nansen Groep”.

Welpen: Zaterdag 15 Oct. groepshoofdkwartier: bij gunstig weer rimboejacht; bij regen achtig weer binnenbijeenkomst. Donderdag 20 October 7-8 uur sterwerk in het groeps hoofdkwartier.

Verkenners: Zaterdag 15 October gecombineerde Verkennersbijeenkomst met de troepen van Rotterdam-Zuid in ons groepshoofdkwartier, Rozegaarde 6, onder leiding van A. C. Bieleveld. Aanvang 5 uur, doch de verkenners van 12 verzamelen reeds om halfvijf. Dinsdag 18 October patr. bijeenkomsten van 8-9 1/2 uur.

Voortrekkers: Zaterdag 15 October assistent diensten volgens programma. Zondag 16 Oct. gecombineerde stambijeenkomst met een andere ploegen en stammen. Aanvangstijd zie mededeelingenbord. Dinsdag 18 October stambijeenkomst halfnegens; programma zooals Dinsdag besproken. Donderdag 20 Oct. kermis voorbereidingswerk.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 14 oktober 1932

De Nederlandsche Padvindere.

Donderdagavond werd het groepshoofdkwartier van de Twaalfde Rotterdamse Groep der Nederlandsche Padvindere, Rozegaarde 6, officieel geopend. Dit gebouw, gelegen in de bloemrijke omgeving van Tuindorp Vreewijk, mag — volgens de openingsrede van den vertegenwoordiger van het Nationaal Hoofdkwartier, A. D. C. Bieleveld — wel als het beste van Rotterdam worden geschouwd. Het bevat een ruime recreatie-zaal voor de geheele oppervlakte van het gebouw, daarboven is een ruime kamer voor verkenners, een kamer voor de voortrekkers, leiderskamer en keuken, terwijl nog plannen bestaan om een speciale welpenkamer in te richten.

Na de openingsplechtigheid bood de heer D. Veenhoff, groepcomité-lid, een fraaie schilderij van Lord Robert Baden Powell of Gilwell aan de groep aan, welke overdracht eveneens met een korte ceremonie geschiedde.

Onmiddellijk daarop aansluitend werd door Oubaas Koster de St. Nicolaas-kermis geopend, welke van Donderdag tot en met Zondag a.s. in het groepsgebouw gehouden wordt. Wij vinden op deze kermis allerlei amusement, zooals men op een kermis gewoonlijk aantreft, terwijl als extra attractie is ingericht een Javaasche Tea room, alsmede een stand voor zelf-vervaardigde artikelen. De eerste avond heeft al bewezen, dat kermis-genoegen ook in dezen tijd nog zeer ge-wild zijn, want den geheelen avond heerschte een prettige stemming in het groepsgebouw.

Figuur 14. Rotterdamsch Nieuwsblad, 26 november 1932

Nederlandsche Padvindere.

Fridtjof Nansengroep. Rotterdam 12.

Groepsgebouw Rozegaarde 6.

Welpen: Zaterdag 7 Jan. 3 uur groepsgebouw; Woensdag 11 Jan. volgens afspraak met Bagheera.

Verkenners: Zaterdag 7 Jan. 4 uur groepsgebouw; Dinsdag en Woensdag Patr. avonden zoo als gewoonlijk, doch om 7.30 in plaats van 8 uur. Donderdag wordt nader bekend gemaakt.

Voortrekkers: Dinsdag 10 Jan. ploegbijeenkomst, andere bijeenkomsten volgens rooster.

Maandag en Vrijdag is het groepsgebouw voor Verkenners en Welpen gesloten, terzij anders wordt bepaald, bij tijdige kennisgeving.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 6 januari 1933

„De Nederlandsche Padvindere”.

Fridtjof Nansen Groep.

Groepshoofdkwartier: Gebouw Rozegaarde 6.

Welpen: Zaterdag 4-7 uur horde-bijeenkomst in Groepsgebouw. Zondag 7 uur groeps bijeenkomst. Donderdag 7-8 uur sterwerk.

Verkenners: Zaterdag 4 uur aanvang troep bijeenkomst. Zondag 7 uur groepsbijeenkomst. Dinsdag en Woensdag patr. bijeenkomsten volgens programma. Donderdag instructie teekenen; deelnemers op tijd en benodigdheden meebrengen. Maandag en Vrijdag gebouw gesloten.

Voortrekkers: Zaterdagavond 8 uur Film avond in „Ons Huis” ten bate van binnencentrum. Zondag 7 uur groepsbijeenkomst. Dinsdag 8 1/2 uur ploegbijeenkomst. Overige dagen als gewoonlijk.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 10 februari 1933

Vereeniging de Nederlandsche Padvindere.

„De Fridtjof Nansen Groep”.

Groepshoofdkwartier: Rozegaarde 6.

Weekrooster:

Welpen: Zaterdag 4 uur groepshoofdkwartier voor horde-bijeenkomst. Donderdag 7-8 uur sterwerk.

Verkenners: Zaterdag 4 uur troepbijeenkomst. Dinsdag en Woensdag patr. bijeenkomsten volgens programma.

Voortrekkers: Dinsdag-avond ploegbijeenkomst.

Voor verdere bijzonderheden zie „De Berkebas” van deze week.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 24 februari 1933

Vereeniging De Nederlandsche Padvindere.

De Fridtjof Nansen Groep.

Groepshoofdkwartier: Rozegaarde 6 (Tuinlorp Vreewijk).

Weekrooster:

Zaterdag 25 Maart: Verkenners 4 uur Groeps hoofdkwartier voor troepbijeenkomst; volledig uniform. Welpen 4 uur Groepshoofdkwartier voor horde-bijeenkomst.

Zondag 26 Maart: bij gunstig weer troep kamptrainingsdag. Verzamelen 9 uur Groeps hoofdkwartier.

Dinsdag 28 Maart: patr. bijeenkomst Zwaluwen; ploegbijeenkomst Voortrekkers.

Woensdag 29 Maart: patr. bijeenkomst Houtduiven en Sperwers.

Natte schoonmaakbeurt groepsgebouw gedurende Maart door Zwaluwen.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 24 maart 1933

Vereeniging „De Nederlandsche Padvindere”.

„De Fridtjof Nansen Groep”.

Groepshoofdkwartier Rozegaarde 6.

Weekrooster:

Zaterdag 1 April: Verkenners en Welpen 4 uur, groepshoofdkwartier voor troep- en hordebijeenkomst.

Zondag 2 April: Groepsbijeenkomst 7 uur. Groepraad 6 uur.

Dinsdag 4 April: Patr. bijeenkomst Zwaluwen.

Woensdag 5 April: Patr. bijeenkomst Sperwers en Houtduiven.

Donderdag 6 April: Welpen 7 uur Sterwerk. Voortrekkers 8 1/2 uur ploegbijeenkomst.

Maandag en Vrijdag groepshoofdkwartier gesloten.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 31 maart 1933

Vereeniging „De Nederlandsche Padvindere”.

Fridtjof Nansen Groep.”

Groepshoofdkwartier Rozegaarde 6.

Weekrooster.

Zaterdag 8 April: Welpen en Verkenners 8 uur, groepshoofdkwartier voor horde en troep bijeenkomst. Uiterlijk Zaterdag opgeven wie met Paschen meegaat.

Zondag 9 April: Verkenners allen om 9 uur. Groepshoofdkwartier voor troepkamptrainingsdag. Benodigdheden medebrengen. 's Avonds geen toegang voor welpen en verkenners in het groepshoofdkwartier.

Dinsdag 10 April: Zwaluwen 8 uur patr. bijeenkomst. Voortrekkers 8.15 uur ploegbijeenkomst.

Woensdag 11 April: Sperwers 8 uur patr. bijeenkomst.

Donderdag 12 April: Houtduiven 8 uur patr. bijeenkomst.

Maandag en Vrijdag gebouw gesloten.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 7 april 1933

Ver. „De Nederlandsche Padvindere”.

De Fridtjof Nansen Groep.

Groep 12 afdeling Rotterdam.

Groepshoofdkwartier: Rozegaarde 6.

Weekrooster:

Zaterdag 24 Juni: halfvier groepshoofdkwartier, zoowel voor welpen als verkenners en voortrekkers. Vooral precies op tijd en uniform keurig in orde. Bezoek aan m.s. „Indrapoera”.

Zondag 25 Juni: Groepraad en groepsbijeenkomst; tijd en plaats Zaterdag te vernemen.

Woensdag 28 Juni: Patrouille-bijeenkomsten, aanvangende 8 uur.

Groepshoofdkwartier andere dagen gesloten.

De Fridtjof Nansen Groep.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 23 juni 1933

„De Nederlandsche Padvindere”.

Fridtjof Nansen Groep.

Groepshoofdkwartier: Gebouw IJslub. „Het Zuiden”. Charl. L. dijk Rotterdam-Zuid.

Verkenners: Zaterdag 16 Juni a.s., 3 uur Groepshoofdkwartier voor kook- en keukenoefening op Brienenoord.

Woensdag 20 Juni a.s., 7.30 uur Groepshoofdkwartier voor Troepbijeenkomst.

Welpen: Zaterdag 16 Juni a.s., 2.30 uur Groepshoofdkwartier voor Rimboe-jacht op Brienenoord.

Woensdag 20 Juni a.s., 2 uur Groepshoofdkwartier voor Hordebijeenkomst.

Voortrekkers: Vrijdag 22 Juni a.s., 7.30 Stam-avond.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 15 juni 1934

Fridtjof Nansen Groep.
12de Rotterdamse Groep N.P.V.
Gebouw IJclub „Het Zuiden“,
Charl. Lagedijk.
Zaterdag 23 Juni 2.30 uur Welpen Groeps
hoofdkwartier voor Rimboejacht. Verken-
ners om drie uur Groeps-
hoofdkwartier voor ver-
volg Patr. Wedstrijd op Brieneoord.
Zondag 24 Juni: 3 uur. Zoowel voor Wel-
pen, Verkenners als Voortrekkers Padvinders
aandacht. Niet in uniform.
Woensdag 27 Juni 2.30 Welpen Groeps-
hoofdkwartier voor Hordebijeenkomst. 7.30 Ver-
kenners idem voor Troepbijeenkomst.
Donderdag 28 Juni 7.30 Corvee Patrouille.
Zwaluwen.
Vrijdag 29 Juni 7.30 Stamavond Voortrek-
kers.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 22 juni 1934

Fridtjof Nansen Groep.
12e Rotterdam Groep N.P.
Hoofdkwartier: IJclub „Het Zuiden“.
Zaterdag 7 Juli: Verkenners: 3 uur G.H.K.
vervolg kamppatrouille-wedstrijden.
Welpen: 2.30 G.H.K. kampeoefening.
Zondag 8 Juli: Welpen, Verkenners en Voor-
trekkers 4 uur G.H.K. voor Padvindersaan-
dacht. Niet in uniform.
Woensdag 11 Juli: Verkenners: 3 uur G.H.K.
voor Insigne-werk; 7.30 uur G.H.K. voor Troep-
avond.
Welpen: 2.30 uur G.H.K. voor Hordebijeen-
komst.
Donderdag 12 Juli: Corvee door Zwaluwen
patrouille.
Vrijdag 13 Juli: Voortrekkers: 7.30 uur Stam-
avond.

Figuur 15. Rotterdamsch Nieuwsblad, 6 juli 1934

De Fridtjof Nansen Groep.
12e Rott. Groep der Ver. „De Nederlandsche
Padvinders“.
Groepsgebouw: IJclub „Het Zuiden“, Charl.
Lagedijk, Rotterdam-Zuid.
Weekbericht: Zaterdag, 23 Februari 1935:
verkenners 3.30 G.H.K. voor Spooroefening en
vermommingswedstrijd. Welpen 3.00 G.H.K.
Hordebijeenkomst.
Dinsdag 26 Febr.: 7.30 Patr. Leiders-cursus:
E.H.b.O., Speurder, Gids, Pionier.
Woensdag, 27 Februari: Welpen 3 uur G.H.K.
voor spooroefening en sterwerk. Verkenners
7.30 G.H.K. voor Troepavond: Kivieten dienst
patrouille.

Figuur 16. Rotterdamsch Nieuwsblad, 22 februari 1935

„De Nederlandsche Padvinders“.
Fridtjof Nansengroep. Groep 12, afd. Rotter-
dam.
Groeps-
hoofdkwartier: IJclub „Het Zuiden“,
Charl. Lagedijk Rotterdam-Z.
Zaterdag 2 Maart: Welpen 3 uur G.H.K. Hor-
debijeenkomst; Verkenners 3.30 G.H.K.: keuken
bouw en Tent-drill; repetitie oefening vorige
week.
Dinsdag 5 Maart: Patr.-leiderscursus hoofdza-
kelijk E.H.b.O.
Woensdag 6 Maart: Welpen 2.30 G.H.K.
„Rimboe-jacht“; Verkenners 7.30 G.H.K. troep-
avond
Welpen Houtduiven Corvee.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 1 maart 1935

Fridtjof Nansen-groep. Groep 12.
Groepslokaal: Charl. Lagedijk (IJclubter-
rein).
Welpen: Zaterdag van 3—6 uur bijeenkomst;
Woensdag van 6.30—7.45 uur bijeenkomst.
Verkenners: Zaterdag 3.45—8.30 Troepbijeen-
komst; Woensdag 7.30—9 uur Troepavond. Hoe
gaat het met de rollen voor den feestavond?
Voortrekkers: Denk aan de bijeenkomst op
16 November Hoofdkwartier!

Rotterdamsch Nieuwsblad, 25 oktober 1935

Fridtjof Nansen-groep (groep 12).
Groepslokaal: Charl. Lagedijk (IJclub).
Welpen: Zaterdag van 3 tot 6 bijeenkomst.
Woensdag van 6.30 tot 7.45 bijeenkomst.
Verkenners: Zaterdag 3.45 tot 8.30 bijeen-
komst. Woensdag 7.30 tot 9 troepavond. Feest-
avond!! Denk aan de rol!
Voortrekkers: zie algem. agenda.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 1 november 1935

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal: Charl. Lagedijk (IJclub).
Welpen: Zaterdag van 3 tot 6 hordehol.
Woensdag van 6.30 tot 7.45 hordehol.
Verkenners: Zaterdag 3.45 tot 8.30 troephuis.
Woensdag 7.30 tot 9 troepavond. Denk aan de
repetitie Zaterdag. Rollen moeten er inzitten!
Voortrekkers: Zaterdagavond troephuis.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 8 november 1935

Fridtjof Nansengroep (groep 12). Groepslo-
kaal: Charl. Lagedijk (IJclub).
Welpen: Zaterdag 3 uur hordehol. Woensdag
6.30 bijeenkomst.
Verkenners: Zaterdag 3.45 troephuis (Too
neelstuk!!). Woensdag 7.30 troepavond.
Voortrekkers: zie algem. agenda.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 15 november 1935

PADVINDERS.
De Nederlandsche Padvinders.
Afdeling Rotterdam.
Hoofdkwartier: Haringvliet 76. Tel.: 15530.
Algemeene agenda.
21 November: Welpenleiderscursus, 23 No-
vember: Feestavond Fr. Nansengroep (12e
Rotterd.) Aula I.B.S. Afrikaanderplein, 8
uur. 26 November: Leidersbijeenkomst Hoofd-
kwartier, 8.15 uur. 30 November: Trekking
O-speelgoed-loterij. Hoofdkwartier. 3 uur. Op
gave van werkkrachten voor reparatie speel-
goed nog niet gesloten!!

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal: Charl. Lagedijk (IJclub).
Welpen, Verkenners en Voortrekkers: present
op uitvoering Zaterdagavond aula Afrikaan-
derplein. Alle attributen aanwezig en op tijd.
Welpen: Woensdag 6.30 hordehol.
Verkenners: Woensdag halfacht troephuis.
Voortrekkers: Zie algem. agenda.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 22 november 1935

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal: Charl. Lagedijk (IJclub).
Groepslokaal: Charl. Lagedijk (IJclub).
Welpen: Zaterdag 3 uur hordehol. Woensdag
6.30 uur hordehol. Verkenners: Zaterdag 3.45
troephuis. Woensdag 7.30 troepavond. Voor-
trekkers: bekend.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 6 december 1935

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal: Charl. Lagedijk IJclub. Welpen: Za-
terdag 3 uur hordehol. Woensdag 6 uur hordehol. Ver-
kenners: Zaterdag 3.45 troephuis. Woensdag 7.30
troepavond. Voortrekkers: bekend.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 13 december 1935

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal: Charl. Lagedijk IJclub. Wel-
pen: Zaterdag 3 uur hordehol. Verkenners:
Zaterdag 3.45 troephuis. Dinsdag Kersta-
nacht Schotsche Kerk 8 uur. Voortrekkers:
Zie alg. agenda.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 21 december 1935

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal: Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen:
Zaterdag 3 uur hordehol; Woensdag 6.30 uur horde-
hol. Verkenners: Zaterdag 3.45 uur troephuis; Woens-
dag 7.30 uur troepavond. Voortrekkers: bekend.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 3 januari 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal: Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Za-
terdag 3 uur hordehol; Woensdag 6.30 uur hordehol.
Verkenners: Zaterdag 3.45 uur troephuis; Woensdag
7.30 uur troephuis. Voortrekkers: programma be-
kend.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 17 januari 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal: Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen:
Zaterdag 3 uur hordehol; Woensdag 6.30 uur horde-
hol. Verkenners: Zaterdag 3.45 uur troephuis; Woens-
dag 7.30 uur troephuis. Voortrekkers: programma be-
kend.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 31 januari 1936

Fridtjof Nansen (groep 12).
Groepslokaal: Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen:
Zaterdag 3.30 uur hordehol; Woensdag 3 uur horde-
hol. Verkenners: Zaterdag 3.45 uur troephuis; Woens-
dag 7.30 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30
uur stamavond; Zaterdag 3.30 uur stammiddag.

Figuur 17. Rotterdamsch Nieuwsblad. 21 februari 1936

Fridtjof Nansen groep, groep 12.
Groepslokaal: Charl. Lagedijk, IJclub. Welpen: Za-
terdag 3.30 uur hordehol. Woensdag 3 uur hordehol;
verkenners: Zaterdag 3.45 uur troephuis. Woensdag
7.30 uur troephuis; voortrekkers: Woensdag 8.30 uur
stamavond, Zaterdag 4 uur stammiddag.

Figuur 18. Rotterdamsch Nieuwsblad, 28 februari 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclubterrein). Wel-
pen: Zaterdag 3.30 uur hordehol. Woensdag 3 uur
hordehol. Verkenners: Zaterdag 3.45 uur troephuis.
Woensdag 7.30 uur troephuis. Voortrekkers: Zater-
dag 4 uur stambijeenkomst. Woensdag 8.30 uur
stambijeenkomst.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 27 maart 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclubterrein). Wel-
pen: Zaterdag 3.30 uur hordehol. Woensdag 3 uur
hordehol. Verkenners: Zaterdag 3.45 uur troephuis.
Woensdag 7.30 uur troephuis. Voortrekkers: Woens-
dag 8.30 uur stamavond, Zaterdag 4 uur stambijeen-
komst.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 11 april 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen:
Zaterdag 3.30 uur hordehol; Woensdag 3 uur horde-
hol. Verkenners: Woensdag 3 uur hordehol; Woens-
dag 7.30 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag
7.30 uur stamavond; Zaterdag 3.30 uur stammiddag.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 17 april 1936

Fridtjof Nansengroep, groep 12.
Groepslokaal Charl. Lagedijk, IJclub. Welpen: Za-
terdag 2.30 uur Lommerhuis. Woensdag 3 uur horde-
hol. Verkenners: Zaterdag 3.45 uur troephuis. Woens-
dag 7.30 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 8.30
uur stamavond, Zaterdag 4 uur stambijeenkomst.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 1 mei 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen:
Zaterdag 3.30 uur hordehol; Woensdag 3 uur horde-
hol. Verkenners: Zaterdag 3.45 uur troephuis; Woens-
dag 7.30 uur troephuis. Voortrekkers: Woens-
dag 8.30 uur stamavond; Zaterdag 4 uur troephuis.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 8 mei 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen:
Zaterdag 3.30 uur hordehol; Woensdag 3 uur horde-
hol. Verkenners: Zaterdag 2.45 uur troephuis; Zater-
dag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 8.30
uur stamavond; Zaterdag 4 uur stambijeenkomst.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 22 mei 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen:
Zaterdag 3.30 uur hordehol. Woensdag 3 uur horde-
hol. Woensdag 3 uur hordehol. Verkenners: Zaterdag
Zondag en Maandag Pinksterkamp; Woensdag 6.30
uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 8.30 uur
stamavond.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 29 mei 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen:
Zaterdag 3.30 uur hordehol; Woensdag 4 uur horde-
hol. Verkenners: Zaterdag 3.45 uur troephuis. Woens-
dag 7.25 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 8.30
uur stamavond, Zaterdag 4 uur bijeenkomst.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 5 juni 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen:
Zaterdag 3.30 uur hordehol; Woensdag 3 uur horde-
hol. Verkenners: Zaterdag 3.45 uur troephuis; Woens-
dag 7.30 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag
8.30 uur stamavond; Zaterdag 4 uur stambijeenkomst.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 19 juni 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Woensdag 6.15 uur hordehol; Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 23 oktober 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Woensdag 6.15 uur hordehol; Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 30 oktober 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Woensdag 6.15 uur hordehol; Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 6 november 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Woensdag 6.15 uur hordehol; Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 13 november 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Woensdag 6.15 uur hordehol; Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut; 8 uur Alg. V.T. bijeenkomst.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 20 november 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Woensdag 6.15 uur hordehol; Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 18 december 1936

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Woensdag 6.15 uur hordehol; Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 15 januari 1937

Fridtjof Nansengroep, groep 12.
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Woensdag 6.45 uur hordehol; Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 22 januari 1937

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Woensdag 6.45 uur hordehol; Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 5 februari 1937

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Zaterdag 15.30 uur hordehol; Woensdag 6.15 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 26 februari 1937

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Woensdag 6.45 uur hordehol; Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 5 maart 1937

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Woensdag 6.45 uur hordehol; Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 23 april 1937

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Woensdag 6.45 uur hordehol; Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 30 april 1937

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 14 mei 1937

Fridtjof Nansengroep (groep 12).
Groepslokaal Charl. Lagedijk (IJclub). Welpen: Zaterdag 3.30 uur hordehol. Verkenner: Woensdag 7.30 uur troepavond; Zaterdag 4 uur troephuis. Voortrekkers: Woensdag 7.30 uur ploegavond; Zaterdag 4 uur stamhut.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 4 juni 1937

WANDELEN.

**PRINSES BEATRIX-MARSCHE
TE ROTTERDAM.**

(Van onzes Rotterdamschen redacteur).

ROTTERDAM, 12 Febr. Zaterdagmiddag werden aan den Linker Maasoever twee afstandsmarsschen gehouden, georganiseerd door de sportcommissie uit de Nederlandsche Oranjevereniging „Het Zuiden". Er was een marsch van 25 K.M. voor ouderen en een van 15 K.M. voor jongeren.

Even over drie uur werd gestart van „Het Witte Paard" aan den Groenen Zoom. Er waren in totaal 625 deelnemers.

De jeugdige loopsters (jeugdgroepen) kwamen om kwart over vijf reeds binnen.

De deelnemers aan de 25 K.M. afstandsmarsch verzamelden zich omstreeks kwart voor zeven in gebouw „Timotheus" aan de Boergoensche straat, van waar met muziek voorop naar „Het Witte Paard" werd gemaarshd.

Slechts één dame was uitgevallen.

De eerste prijs werd toegekend aan het detachement van het 22e Regiment Infanterie te Ede, de tweede prijs aan het corps Mariniers, de derde aan de Wandelsportvereniging „Quo Vadis". De overige prijzen zijn behaald door „Het Roode Kruis", de Chr. Gymnastiekvereniging „Rotterdam-Zuid", de Fridtjof Nansen-groep van de padvindsters en door de Burgerwacht.

De Standaard, 14 februari 1938

Zwemwedstrijden voor padvindsters

Groepen van „De Nederlandse Padvindsters" en van de „Verkenner van de K.J.B." uit Rotterdam, Rozenburg, Schiedam en Vlaardingen hebben Zaterdagavond in het Oostelijk Zwembad te Rotterdam op de jaarlijkse districts-zwemwedstrijden hun krachten gemeeten. Het groepsklassement werd deze keer door de Maasgroep, gr. 18, gewonnen, die daardoor in het bezit kwam van het wisselschild. Als tweede klasseerde zich de Fridtjof Nansengroep, gr. 12 en als derde de Stella Marisgroep.

De uitslagen van de verschillende nummers luiden als volgt:

25 meter schoolslag voor welpen van 8 en 9 jaar: 1. F. Sey, groep 1 Schiedam, 25.1; 2. I. M. Moerman, gr. 12, 25.2; 3. Th. Witberg, gr. 1 Schiedam, 25.2.

25 meter schoolslag voor welpen van 10 en 11 jaar: 1. N. Kalt, groep 11, 25.1; 2. J. Duykers, gr. 43, 25.6; 3. J. de Boer, gr. 14, 25.8.

25 meter schoolslag voor verkenner tot en met 14 jaar: 1. J. Mostert, groep 18, 19.2; 2. J. Frankhuizen, gr. 29, 19.7; 3. H. Blom, gr. 55, 19.8.

25 meter vrije slag voor verkenner tot en met 14 jaar: 1. T. van Tour, groep 70, 15.6; 2. R. Boeke, gr. 55, 15.8; 3. J. Blecker, gr. 11, 16.—.

25 meter vrije slag voor verkenner tot en met 14 jaar: 1. J. Roelofs, groep 12, 18.—; 2. W. Seyner, gr. 3, 19.8; 3. E. Schneider, gr. 55, 19.8.

50 meter schoolslag voor verkenner van 15 t/m 17 jaar: 1. K. Griep, groep 18, 30.—; 2. R. Hortensius, gr. 14, 30.4; 3. R. Ritsema, gr. 3, 43.2.

50 meter vrije slag voor verkenner van 15 t/m 17 jaar: 1. H. Boer, groep 18, 30.—; 2. R. Middelkoop, gr. 11, 35.4; 3. H. Dubbeld, gr. 7, 36.6.

50 meter rugslag voor verkenner van 15 t/m 17 jaar: 1. A. Korsten, groep 12, 36.1; 2. D. van Eerde, gr. 10, 39.—; 3. H. Bot, gr. 45, 41.4.

100 meter schoolslag padvindster ouder dan 17 jaar: 1. J. de Puy, groep 18, 1.23.1; 2. H. Brinkhuizen, gr. 10, 1.33.6; 3. G. Daniels, gr. 55, 1.37.2.

100 meter vrije slag padvindster ouder dan 17 jaar: 1. H. Vielvoye, Stella Marisgroep, 1.16.—; 2. H. Sneulink, Titus Brandamagroup, 1.18.—.

6x25 meter wisselslag estafette: 1. Maasgroep (gr. 18), 1.44.4; 2. Fridtjof Nansengroep (gr. 12), 1.53.8; 3. Stella Marisgroep, 1.54.8.

Het Rotterdamsch parool, 4 april 1955

MAASDAM

Ongeval

Toen een groep **Zeeverkenner**s uit Rotterdam, van een weekend in **Maasdam** terugkeerde, kwam kwam er een jongen uit de groep op het rijwielpad aan de Lageweg in aanraking met en tegemoetkomende bromfietser, de heer W. Havelaar uit Dordrecht met zijn echtgenote. De bromfietser viel, waardoor een andere zeeverkenner tegen mevrouw H. aan reed. Zij werd per auto-brancard naar huis vervoerd.

Nieuwsblad voor de Hoeksche Waard, 8 juli 1959

TER gelegenheid van het 60-jarig bestaan van de Fridtjof Nansen Groep 12 Rotterdam van Scouting Nederland wordt op zaterdag 28 mei een reünie gehouden. Aanmelding van oud-leden graag vóór 15 april bij Reünie Cle., tel. 010 - 419 78 46.

Algemeen Dagblad, 2 april 1988